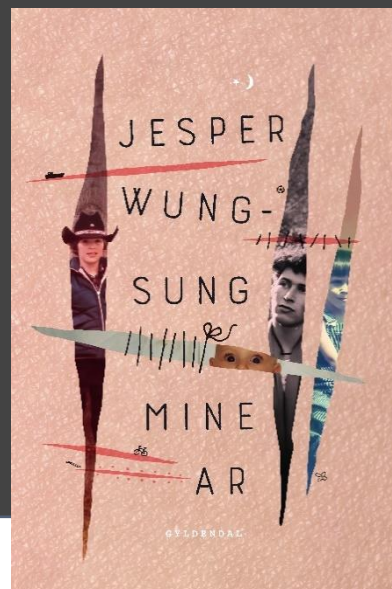

Litteraturlguide fra Gyldendal

Mine ar

Af Jesper Wung-Sung

Indledning

I litteraturlguiden her kan du hente inspiration til, hvordan du sammen med dine elever kan arbejde med den autofiktive erindringsroman *Mine ar af Jesper Wung-Sung* som hovedværk i danskundervisningen. Guiden rummer en stribe konkrete undervisningsforslag og elevaktiviteter, som du kan vælge imellem eller selv bygge videre på. *Mine ar* kan også læses som en del af det tilrettelagte forfatterskabsforløb om Jesper Wung-Sung på [Dansk 7-10 Gyldendal](#).

Målgruppe

6.- 8. klasse

Forfatter

Christina Holdt Saldern

Om værket

Med udgangspunkt i de mange fysiske ar, han har pådraget sig gennem livet, beretter Wung-Sung i denne roman om begivenheder fra sin barn- og ungdom, der har været med til at gøre ham til den person, han er i dag.

Mine ar fortælles i 10 korte kapitler med hver deres illustrative titel. Læseren følger Wung-Sung fra, da han som toårig fik sit første ar ombord på et skib med sine forældre ud fra Japans kyster, til årene som stor skoledreng i Texas, hvor faren arbejdede, hjemme på Ærø igen som teenager, gennem skole- og gymnasietid og frem til, at han møder kæresten og senere hustruen Christina.

Mine ar er en erindringsroman, hvor det fiktive spiller en særlig rolle og udfordrer læserens forestillinger om sandt og falsk, og romanen kan således måske nærmere karakteriseres som en autofiktiv erindringsroman. Fortællingerne om arrene tager formentlig udgangspunkt i faktiske hændelser, men den får "fuld skrue" med fantasien og fiktionen. Så måske er den autofiktive fortæller ikke helt troværdig?!

Mine ar er på samme tid både en morsom bog med en selvironisk distance og en bog med alvor, der undersøger, hvad der er med til at forme et menneske.

Wung-Sung har tidligere skrevet erindringsromanen *Lynkineser*, som er hans tilbageblik på hans opvækst begyndende med oldefaren San Wung-Sung.

Om forfatteren

Jesper Wung-Sung er født den 23. maj 1971 i Marstal på Ærø. Hans efternavn er kinesisk og stammer fra hans kinesiske oldefar, som kom til Danmark som en del af Tivolis store Kina-udstilling i 1902. Her mødte oldefaren en dansk pige og stiftede familie.

Efter Wung-Sung blev student i 1992, begyndte han på universitet i København, hvor han har læst både engelsk, dansk og litteraturvidenskab.

I 1998 debuterede Wung-Sung med novellesamlingen "To ryk og en aflevering", der blev tildelt Bogforums Debutantpris samme år. I 2004 blev novellesamlingen forlæg til en ungdomsfilm, der blev udtaget til Berlin Filmfestival det efterfølgende år.

Siden 1998 har Wung-Sung arbejdet udelukkende som forfatter. Han er en yderst produktiv og anerkendt forfatter, og han har i flere år været blandt de mest læste i grundskolen og gymnasiet. Hans forfatterskab omfatter novellesamlinger, romaner, adskillige børne- og ungdomsbøger samt et filmmanuskript. Blandt de mange hædersbevisninger er BogForums Debutantpris, Statens Kunstfonds Treårige Arbejdslegat, Kulturministeriets Forfatterpris for Børne- og Ungdomsbøger, Danmarks Skolebibliotekarers Børnebogspris og De Gyldne Laurbær.

Wung-Sungs skrivestil er humoristisk-realistisk, og formen er kort og kontant, tæt op ad det mundtlige sprog. Han skriver om barndomslivets magiske lege, ungdommens udfordringer med druk og hængende hormoner, og voksenlivet med uoverensstemmelser i

parforholdet. Hans tekster har ofte et "twist". Dette kan ligge i en leg med sproget, en uventet drejning i handlingen eller et ekstra humoristisk lag i den ellers genkendelige problematik.

Wung-Sungs tekster er overskuelige, og de har en sproglig og en vedkommende tematisk kvalitet, der kan give anledning til gode litteratursamtaler.

Læseprocessen

For at styrke den fælles litteraturoplevelse og elevernes fordybelse og indlevelse i værket kan læreren vælge at læse værket højt for klassen.

Tag bogen under armen

Læseoplevelsen kan også understøttes af en stedsbaseret læsning.

Følgende kapitler er oplagte at læse stedsbaseret:

Kapitel 2: Legeplads/klatrestativ

Kapitel 3: Skolens musiklokale

Kapitel 10: Kirkegård

Undervejs i forløbet skal eleverne efter hvert kapitel arbejde i makkerpar eller firemandsgrupper for hele tiden at bruge dialogen til deres fortolkende arbejde.

Sæt scenen – forventninger til bogen

Forside

Lad eleverne to og to tale om, hvad de tænker om titlen "Mine ar" og forsideillustrationen:

- Hvad ser I på forsiden?
- Hvem er personerne på fotografierne?
- Hvorfor har forfatteren mon valgt denne titel?
- Hvad kommer I til at tænke på, når I læser titlen og ser forsiden?

Fælles i klassen:

- Læs digtet på side 4 højt, og oversæt det. Tal sammen om, hvad digtet betyder.
- Læs introen AV! højt.
- Gentag det sidste afsnit på side 6:
"Men viser et ar ikke, at vi lever? Mens en krop uden mærker, rynker og ar er leveløs. Ja, ar-løs er er-løs."

Tal sammen om:

- Hvad menes der mon med dette udsagn?
- Hvorfor kalder forfatteren sig for *Papa Wung-Sung*?
- Hvordan hænger introen sammen med digtet og titlen *Mine ar*?
- Hvad tror I, bogen handler om?

Genren

Fortæl eleverne, at værket *Mine ar*, er en erindringsroman skrevet af forfatteren Jesper Wung-Sung. Har eleverne mon læst andre erindringsromaner?

Hvis eleverne kender genren, repeteres den kort. Hvis eleverne ikke kender genren, kan du kort fortælle om den.

Erindringsroman

En erindring er en personlig beretning, lidt ligesom en dagbog, hvor en jegfortæller fortæller om begivenheder og oplevelser fra sin barndom eller ungdom, der har betydet noget for ham/hende. Jegfortælleren beskriver begivenheden med sine egne følelser og sanser, og hvad begivenhederne har betydet for ham eller hende.

Erindringer er forfatterens personlige oplevelse af nogle virkelige begivenheder. Det er ikke sikkert, at han/hun kan huske alt, præcis som det skete, derfor digter han/hun ofte på sin erindring. Det betyder, at erindringer er en blandingsgenre, som både gør brug af det fiktive (opdigtede/skønlitterære træk) og ikke-fiktive (ikke-opdigtede/sagprosa træk). Derfor betegner man erindringer som blandingsgenren faktion.

Definition fra Gyldendals Genreunivers:

En erindringsroman blander det faktuelle og det fiktive ved at trække på forfatterens egne erindringer, men samtidig være fiktion.

Erindringsromanen udgør en litterær bearbejdning af forfatterens oplevelser.

Gennem fiktionen reflekterer og spejler forfatteren sine erfaringer og skaber mening og sammenhæng i dem.

Ofte inddrager forfatteren historisk genkendelige elementer som fx valg, sportsbegivenheder eller lignende.

Fortæl en begivenhed

1. Eleverne skal tænke på en begivenhed, der har betydet noget særligt for dem.
2. Eleverne sætter sig to og to.
3. Eleverne fortæller på skift deres erindring for hinanden.
4. Eleverne taler om, hvorfor de hver især lige valgte den erindring.
 - a. Hvad har erindringen betydet for eleven?
 - b. Hvordan har den sat sig fast i elevens hukommelse?
 - c. Hvis der var noget, der var svært at huske, hvad gjorde eleven så?
5. Tal i klassen om elevernes svar og om, hvorfor erindringer er faktion.

Hvem er fortælleren?

Efter hvert kapitel skal eleverne lave et billede som en visualisering af kapitlet, de skal gøre status på arrets betydning for fortælleren, og de skal finde et illustrativt citat. De tre ting udfoldes herunder.

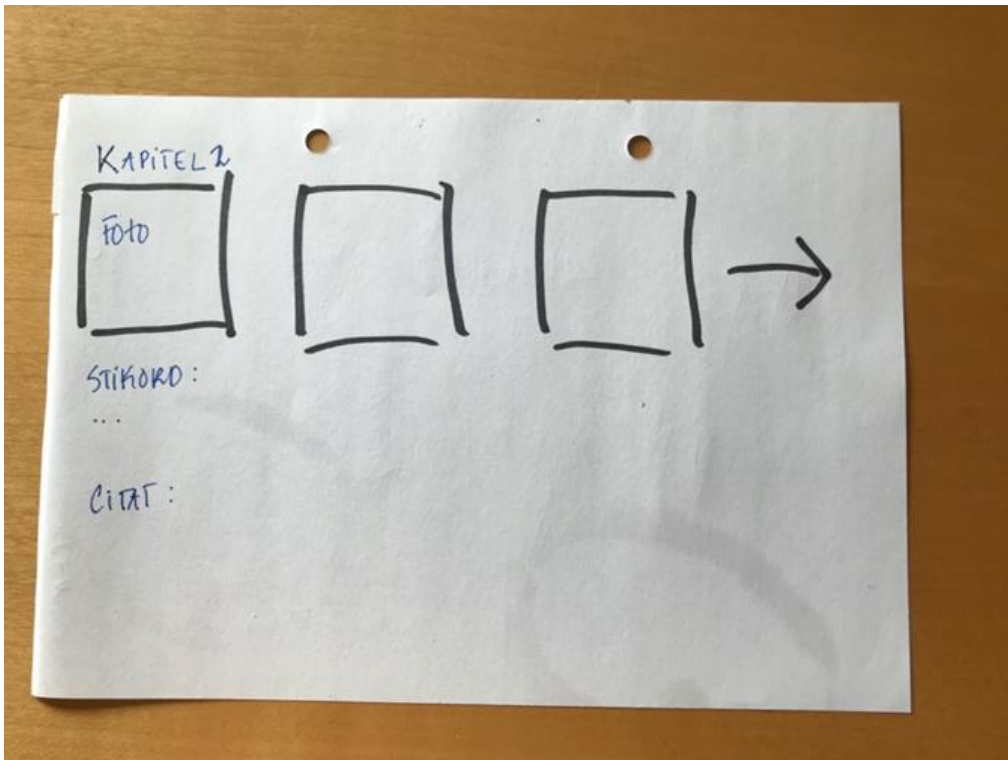
Billede

Eleverne skal lave en opstilling til et fotografi, der knytter an til ar-mindet i det pågældende kapitel. Billedet skal illustrere, hvordan fortælleren fik sit ar.

Fx kapitel 3: Fortælleren falder ned fra en lampe i musiklokalet.

Eleverne skal tage et fotografi af deres opstilling, printe det og klistre billedet på et stykke karton. Billederne skal sættes op som en visuel tidslinje, så man både får et overblik over handlingen og over fortællers udvikling i løbet af romanen. Gør fx som i skabelonen herunder.

Fortælleren

Mellem beskrivelserne af begivenhederne beretter fortælleren om de følelser og tanker, han havde i forbindelse med mindet.

Fx side 29: *"Dengang kunne jeg ikke sætte ord på, hvad jeg følte: at han var farlig, og at jeg var bange for ham."*

Til sidst føler en afslutning med en personlig kommentar eller vurdering af begivenhederne.

Fx side 30: *"Efter den dag begyndte jeg at komme mindre nede på marken, men jeg vænnede mig hurtigt til at mangle en halv fortand."*

Her træder fortælleren altså væk fra erindringen og kommenterer og vurderer den.

På baggrund af de følelser og vurderinger fortælleren giver udtryk for i teksten, skal eleverne under fotografiet notere, hvad netop dette ar gjorde ved fortælleren og hans udvikling.

Lav evt. det første billede og stikord sammen efter lærerens højtlesning af kapitel 1 og 2. Her kunne billedet fx vise en person, der sidder højt i et klatrestativ og slår om sig for at få de andre børn ned (s.17).

Stikord om fortælleren kunne være:

Han falder ned fra klatrestativet, slår hul i hovedet og lærer Tyranens lov: at på et eller andet tidspunkt bliver selv den mest magtfulde tyrans stødt af tronen.

Citat

Eleverne skal udvælge et citat fra kapitlet, som de synes, er sjovt, klogt, underligt ... og skrive det på planchen under billedet og stikordene om fortælleren.

Fortællers udvikling fra barn til ung/voksen

Når romanen er læst, skal eleverne med udgangspunkt i deres planche læse forfatterens identitetsudvikling ud af erindringerne og forholde sig til:

- Hvilken identitetsudvikling sker der med ham?
- Hvilken ung mand er han blevet?

Fiktion eller virkelighed

Lad eleverne reflektere over spændingsfeltet mellem fiktion og virkelighed.

Hvad tænker I om, at Jesper Wung-Sung bruger sine barndoms minder i romanen:

- Er det fiktion eller ikke-fiktion? Hvorfor?
- Kan I regne med, at alt er sket og er virkeligt?
- Lever romanen op til genren erindringsroman? Hvorfor/hvorfor ikke?

Sproglige virkemidler

Fortællerstemmen, som i en erindring både er forfatterens og fortælleren, farver med sit sprog vores oplevelse af teksten. I *Mine ar* benytter fortælleren sig af flere forskellige sproglige virkemidler, som man kan vælge at stille skarpt på.

Eksempler på leg med ord

Ord: *Ar-kvavit* (s. 27).

Fuglene blev *helt næblamme* (side 21).

Ordsprog: *Har du talt med dit ar i dag?* (s. 52).

We ar the world (s. 44).

Ar was here (s. 60).

Tiden læger alle sår – men dine ar består (s. 86).

Fortællerkommentarer

Flere steder i romanen træder fortælleren ud af fortællingen og henvender sig direkte til læseren eksempelvis på side 53, hvor han forklarer om *setup* og *payoff*.

Eller på side 46, hvor han driller læseren:

"I skal forestille jer en verden, hvor alt ikke er tilgængeligt på en skærm..."

Billedsprog

For at føre læseren med tilbage til den erindring, jegfortælleren beretter om, bruger forfatteren mange sansebeskrivelser og sproglige billeder om de oplevelser, erindringen handler om. Vi kan fx fornemme støjniveauet og kaosset, når fortælleren beretter om en musiktime i 1.C, hvor eleverne kaster sig over musikinstrumenterne som løver og gazeller (s. 20-21).

Eller beskrivelsen af marken for enden af den gade, han bor på i USA:

"Det var én stor åben mark. Nogle gigantiske jernmaster stod på spredte ben og ragede op i luften som robotter fra en glemt krig. Man kunne høre cikadernes monotone filen..." (s. 27).

Personificering

I kapitel 6 "Mine ar går på bar" er synsvinklen arrenes. Der fortæller om at være ar:

Det er hårdt at være ar, men der er dem, som har det betydeligt værre (s. 42).

Tal sammen om:

- Hvad kendetegner sproget i romanen? På hvilken måde fortæller fortælleren om sit liv?
- Hvad gør humoren og legen med sproget ved læserens oplevelse af teksten og fortælleren?
- Hvad gør det ved vores oplevelse af den fortalte erindring, at den er sanseligt og billedligt fortalt?
- Stemmer sprog og skrivestil overens med det indtryk, vi ellers har af fortælleren?
- Hvad ville det have betydet for romanen, hvis fortælleren ikke havde brugt humor og billedsprog?

Ideer til arbejdet med sproget

- Eleverne kan gøre forfatteren kunsten efter og lege med ord og ordsprog ved at digte med dem og sætte dem sammen på nye måder, så nye betydninger skabes.
- Eleverne kan gå på ordjagt i teksten og samle på ordsprog og leg med ord. Hvem kan samle flest?
- Eleverne kan tegne ordene eller lave en tegneserie med ordsprogene. Hvordan ser fx en "næblam fugl" mon ud? Og hvad betyder det?
- Eleverne kan lave flere ordsprog/ordlege med ar og skrive dem på plastre/tegnet plaster.
- Eleverne kan gå på jagt efter sansebeskrivelser og sproglige billeder, og tegne det, de forestiller sig, når de læser teksten.

Eksempler:

Side 35: *"Når jeg skævede til Jeff, hang han som et jakkesæt på en bøjle."*

Side 36: *"Det føltes, som om jeg bare var et hoved, der lå på et fad i en ovn og talte."*

Side 54: *"Vi skamroste øllen. Den smagte som honning, mente vi. Som flydende vingummi. Som lykke på flaske."*

Side 54: *"Efter at have knokle som sindssyge hele ugen i vort ansigts blod, og så sveden stod ud under neglene."*

- På side 27 beskriver fortælleren et sted, han kender godt. Lad eleverne beskrive steder DE kender godt med alle sanser.

"Det var én stor, åben mark. Nogle gigantiske jernmaster stod på spredte ben og ragede op i luften som robotter fra en glemt krig. Man kunne høre cikadernes monotone filen og det lige så konstante sus af den fjerne motorvej. En å med stejle skrænter skar gennem marken. Her vrimlede med dyr. Leguaner, slanger, høge, tudser, skildpadder, kaniner, vaskebjørne, mus og rotter. Pludselig satte noget, man troede, var en gullig hund, i fuldt firspring med en sjov busket hale. Jeg husker stadig lyden, da en sort-gul-orange-stribet."

- Eleverne kan skrive om et lokale, på samme måde som fortælleren skriver om musiklokalet. Hvordan kan det "gå galt" i et sløjdlokale? I madkundskab? eller i et billedkunstlokale?

"Vi var lige begyndt i skole, og de var kommet til at sætte en nyuddannet lærer til at undervise 1.C i musik. Det var dømt til at gå galt. Ud over trælårene var der alle instrumenterne.

"Slå mig! Hvad sidder I der og kukkelurer for?" kaldte trommesættet. "Kom nu drenge! Tæsk løs på mig! Smadr mig!"

Keyboardet stod deroppe og fniste: "Det kiiiiildrer på de sorte tangenter! Det kløøøør på de hvide! Det kiiiiildrer! Det kløøør!"

"Bliver det til noget?!" vrængede guitaren. "Jeg vil ønske, nogen ville flå i mine strenge! Hiv i dem! Hvad venter I på?"

Fløjterne hylede: "Blæs i os! Spytt i os! Pust i os! Savl i os!" ... " (s. 20).

Man slår sig på livet - Værkets temaer

"Vores ar taler til os. De er kroppens minder. De minder mig om den, jeg er. De minder mig om den, jeg var, og i sidste ende minder de mig også den – eller det – jeg skal blive."

Hovedtemaet er identitet. Værket *handler* om de år, jegfortælleren har fået i sin barn- og ungdom. Det *drejer* sig om udviklingen af jegfortællerens personlige (og faglige) identitet.

Erindringer og identitet

Undersøg hvordan en persons erindringer er en del af personens identitet.

Diskussionscirkel

- Del eleverne i to lige store grupper. Halvdelen stiller sig i en cirkel med ryggen mod midten af cirklen.
- Eleverne i den anden halvdel stiller sig hver især foran en af eleverne i cirklen.
- Stil eleverne et af nedenstående spørgsmål og rammesæt, hvor lang tid eleverne har til at diskutere det.
- Eleverne diskuterer, og når tiden er gået, rykker eleverne en plads med uret og diskuterer således med en ny elev.

Spørgsmål til diskussionscirkel:

1. Hvordan har Wung-Sungs ar-erindringer været med til at gøre ham til den, han er?
2. Hvorfor har han mon valgt at fortælle om sine erindringer med udgangspunkt i sine ar?
3. Fortælleren skriver som det sidste: *Men hvor eksempel tatoveringer er de mærker, vi køber os til, er ar mærker, vi lever os til. Hvis det sker, er det, fordi jeg var lige dér.* Hvad mener han mon med det?
4. Hvilke erindringer er med til at gøre dig til den, du er?
5. Hvordan bliver en persons oplevelser til en erindring?
6. Hvad betyder det for dig at læse Wung-Sungs erindringer?
7. Kan du genkende noget fra hans erindringer (tanker, følelser) fra eget liv?
8. Hvad kan du bruge Wung-Sungs erindringer til?

Ungdomsliv

De sidste kapitler handler om forfatterens ungdomsliv. Jesper Wung-Sung er født i 1971. Selvom det for eleverne måske kan virke som lang tid siden, var hans ungdomsliv måske ikke så meget anderledes end elevernes. Måske minder temaerne i hans og elevernes ungdomsliv om hinanden?

Tal fx om

- Kan eleverne genkende temaer eller problemstillinger fra Wung-Sungs ungdomsliv fra deres eget liv?
- Hvilke temaer/problemstillinger fylder i et ungdomsliv i dag?

Remediering

Eleverne kan udvælge en scene med et tema/problemstilling fra romanen, som også er genkendeligt for unge i dag og omformulere den til en snap eller et Instagram- eller Facebook-opslag.

Eksempelvis synes unge i dag måske også, at det med at skulle skrive et digt er *for perverst* (s. 55). Behovet *for at komme væk fra verden med alle dens krav og gode ideer til et ungt menneske...* (s. 61) er sikkert også noget unge i dag kan genkende.

Der kan oprettes en fælleskonto, som alle har adgang til, eller der kan printes skriveskabeloner fra griblitteraturen.gyldendal.dk, som eleverne kan skrive deres opslag i og udstille i klassen.

Andre temaer:

Frihed

Det er ikke altid let at være menneske

Bogsnaps

Eleverne skal med deres telefon tage et billede af et citat fra teksten, som efter deres mening er vigtigt, klogt, flot, sjovt eller smuk formuleret og tilføje bitmojis, kommentarer, farver, former osv.

Eleverne kan lave deres bogsnaps med deres telefon og snapchat-appen, gemme den som skærmbillede og overføre til Google Drev, hvor de kan printe den. Eller de kan lave deres bogsnaps i Google tegninger. For videovejledning på YouTube søg: *bogsnap i google tegninger*.

Se et elev eksempelt herunder.

Det skal mærkes, at vi lever

bilen, ramte Tennessee Williams i baghovedet og slog ham bevidstløs. AV!

Med andre ord: Vi ved ikke, hvad der kan ramme os, eller hvad vi selv rammer. Jeg håber selvfølgelig ikke på at få flere ar. Men hvor for eksempel tatoveringer er de mærker, vi køber os til, er ar de mærker, vi lever os til. Hvis det sker, er det, fordi jeg var lige dér. Biscayisk.

Min erindring

Eleverne kan bruge deres læsning og fortolkning af forfatterens erindringer til at skrive deres egne erindringer: Hvilke vigtige begivenheder fra elevernes liv viser deres identitet?

I *Mine ar* fungerer forfatterens ar som katalysator for erindringerne, og sidst i romanen lægger han op til, at læseren kan skrive sine egne ars biografi:

- Hvordan ser det ud?
- Hvordan fik du det?
- ET, to eller tre ar. Dit yndlingsar?
- Dit sejeste ar?
- Dit grimteste ar?

Eleverne skal huske at bruge alle sanser: Syn, hørelse, lugt, smag, følelser mv, så beretningen bliver sanselig. Den, der læser teksten skal næsten kunne føle på egen krop, hvordan fortælleren oplevede det.

Mind eleverne om, at i erindringer må man godt pynte lidt på sandheden, fordi man skal underholde med sin tekst, og fordi det ikke er sikkert, at man kan huske alt, præcis som det skete.

ELLER

Eleverne kan selv vælge en erindring, som de vil berette om. Se forløb <https://dansk3-6.gyldendal.dk/redskaber/opgavebank/skriv/skriv-erindringer>

Fremgangsmåde:

1. Vælg en begivenhed. Husk formålet er at underholde, så det skal være noget sjovt, sørgeligt eller spændende, der skal berettes om.
2. Skriv en overskrift, der viser, hvem og hvad erindringen handler om
3. Skriv en indledning, der præsenterer personer, sted og tid for din erindring.
4. Derefter skriver du om dine udvalgte begivenheder i en kronologisk rækkefølge. Husk at bruge jegfortæller, adjektiver og sansebeskrivelser.
5. Til sidst afslutter du med en personlig kommentar, hvor du skriver, hvad oplevelsen har betydet for dig.

Ting vækker minder

Eleverne kan finde 7-10 ting, der vækker minder og fortæller noget om dem. Alle tingene skal kunne være i et syltetøjsglas. Syltetøjsglassene udstilles med ting, der fortæller noget om elevens interesser, oplevelser, osv. Eleverne fremlægger deres glas for klassen ved at fortælle, om de enkelte ting i glasset. Bagefter skal resten af klassen tage stilling til, om de har lært noget nyt om eleven.

Jesper Wung-Sungs biografi

Eleverne har måske læst flere værker af Jesper Wung-Sung og kender derfor lidt til hans forfatterskab. De kan afslutte forløbet med at lave deres egen biografi om Jesper Wung-Sung ved at finde information om ham fx på forfatterweb. Eleverne kan også finde information om forfatteren i fagbogen "Jesper Wung-Sung", som er en del af serien *De små fagbøger* udgivet af Gyldendal i 2021.

Elevernes biografi kan indeholde:

- Fakta om Jesper Wung-Sung:
- Hvor er han født? Hvornår blev han født? Hvordan er hans familie? Hvornår skrev han sin første bog?
- Hvilke bøger har Jesper Wung-Sung skrevet?
- Find nogle sjove fakta/ting om Jesper Wung-Sung
- Hvilke priser har han vundet?
- Find et billede af Jesper Wung-Sung, som I kan sætte ind i biografien
- Find også nogle billeder af forsider fra bøgerne

Perspektivering

Perspektiverende tekster og forløb kan findes her.

Dansk3-6.gyldendal.dk:

Forløb: *Skriv erindringer* <https://dansk3-6.gyldendal.dk/redskaber/opgavebank/skriv/skriv-erindringer>

Dansk.gyldendal.dk:

Flere værker af forfatteren i portalens bibliotek samt en portrætfilm.

<https://dansk.gyldendal.dk/bibliotek?view=list&query=wung-sung>

Forfatterskabsforløb. <https://dansk.gyldendal.dk/forloeb/forfatterskaber/jesper-wung-sung>

“Den der hviler”. Erindringsessay af Jesper Wung-Sung fra *Essayspor*, Gyldendal 2021.

<https://dansk.gyldendal.dk/til-laereren/nyt-fra-gyldendal/nyt-til-danskfaget>

